

FOTO: MICHAL DOLEŽAL, ČTK

Josef Škvorecký

(1924–2012)

Střední Evropa je odsouzena, podle některých dokonce nevléčitelně, k tomu, aby nerozhodně vibrovala mezi Východem a Západem. Část obyvatel politicky tradičně labilního prostoru mezi Německem a Ruskem dává i dnes, s našimi prozápadními spojeneckými svazky, přednost pro ruským iluzím. Je to podle všeho pouhá (avšak silná) iracionalita, čím se tito lidé cítí neodolatelně přitahováni na Východ. A v tomto smyslu hrál spisovatel Josef Škvorecký v české společnosti důležitou roli muže Západu. Překladače zejména americké literatury a jejich hodnot do českého prostředí.

Ačkoli přímo ve Spojených státech prožil Josef Škvorecký jen pár měsíců na počátku své emigrace v roce 1969, stal se dlouho předtím neoficiálním kulturním vyslancem této země u nás. Prostřednictvím knižních překladů (s Lubomírem Dorůžkou, Josefem Schwarzem, Zdeňkem Urbánkem, Janem Zábranou a dalšími) pomohl vybudovat paralelní myšlenkový svět, ze kterého čtenáři v Československu, ať byli zrovna nuceni žít cokoli, zjišťovali, že existuje alternativa.

Začal s tím ještě předtím, než vyšly první z jeho vlastních textů: byla to senzace, když se v roce 1956 v prvním čísle prvního ročníku revue *Světová literatura* objevil na pokračování Bradburyho román *451 stupňů Fahrenheita*, v překladu Škvoreckého a Jarmily Emmerové.